

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake pete vrste po 20 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četrt leta 2 kroni, katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

„Štajerec“.

Nemci in nemškutarji na Spodnjem Štajarskem imajo spet enkrat dobro idejo. Ideja sicer ni nova, pa ideja je vendar, ter mislijo, da bode celo mnogo koristila nemškutarjem na Spodnjem Štajarskem, kar jih kje leze in gre. Poslušaj svet in strmi! Nemškutarji bodo izdajali slovenski list, v katerega bodo pisali: dr. Jabor-negg Hinko, dr. Janez Stepischnegg, Julče Rakusch, posebno pa še brzonogi dr. Mravlag iz Celja in razni nemškutarski modrijani iz Maribora in vseh drugih kotov slovenske domovine, v katerih biva kaka nemškutarska luč, ki zna kolikor toliko sukati peró.

Tako podvzetje ni sicer nič novega; kajti nekdanje že izdajal je dr. Edi Glantschnigg v Celju v potu svojega obraza „Kmetkega prijatelja“, po domače „Lisjaka“; pa ta je moral zaradi premalo hrane in premalo cvenka lakote poginiti — nekega lepega dne „Lisjaka“ ni bilo več!

Preteklo je spet nekaj let in zasijala je slovenskim kmetom v Mariboru nova luč v podobi slovenskega časnika, kateri se je imenoval „Štajerski kmet“. „Štajerski kmet“ šepal in krevljal je pa le malo časa; naduha stisnila mu je prsi, potrebnega cvenka ni bilo in „Štajerski kmet“ šel je tjakaj, kjer je počival celjski „Lisjak“.

Do tretjega rado pride. Modra glava, menda celjskega dr. Mravlaga iztuhala je to novo idejo in poroditi se hoče „Štajerec“. Za Celjem in Mariborom pride sedaj slavni stari Petovian — Ptuj na vrsto. V Ptuj bodo zažigali tisto luč, ki bo svetila tistim nemškutarjem, kateri ne znajo nemški, pa gredo za Nemci, da bodo drli kakor besna žival za nemškutarsko stranko.

Ta „Štajerec“ bode pa imel še drugo važno nalogo. Nemškutarji na Spodnjem Štajarskem, ki so večinoma obrtniki in trgovci, uživali so dober kruhek in ta kruhek so jim lepo prinašali večinoma slovenski kmetje, kateri so jim njihovo večkrat zelo slabo blago sila drago plačevali. V zadnjem času pa to ne gre več tako gladko. Slovenski kmet začne se prebujati; na Sloven-skem nastopila je cela vrsta pridnih slovenskih trgovcev in obrtnikov; in naravno je, da slovenski kupovalci gredo raje k Slovencu kupovat, kakor da bi zalagali in podpirali ošabne tujce. Če pa slovenskega kmeta ni, začenjajo pomajkovati tisti groši, katere so do sedaj slovenski kupovalci tako pridno nosili. To je pa hudo za slavne in bahate nemškutarje na Spodnjem Štajarskem! Gre se torej za to, trobiti prostemu slovenskemu prebivalstvu vedno na ušesa, da je njegova prokleta dolžnost, samo pri nemškutarjih kopovati, da drugače ne bode zveličan ne na tem, ne na onem svetu, če ne bode vsakega kraljarja, katerega more strpeti, zanesel ali v trgovino kakega nemškutarja ali v njegovo krčmo ali njegovo žganjarijo. Ker pa slovenski voditelji in rodoljubi te sreče prostemu Slovencu ne privoščijo, bode „Štajerec“ kar s kijem pobijal take slovenske rodoljube, kateri kalijo mir, ki bi imel vladati med nemškutarji in Slovenci, mir, kateri v tem obstoji, da se nemškutarji bogatijo in vladajo, Slovenec pa plačuj in hlapčuj!

Ta „Štajerec“ bode torej trobental, da bi spravil skupaj in obdržal pod nemškutarsko zastavo slovensko ljudstvo.

Smešni uspehi, katere so dosegli Nemci s svojim „Lisjakom“ in svojim „Štajerskim kmetom“, dajo nam prepričanje, da bodo ravno tako malo dosegli s svojim „Štajercem“. Vendar pa slovenski rodoljub tudi te nakane protivnikov nikakor ne sme podcenjevati ali prezirati; kajti, če gospodar spi, pride sovražnik in seje ljuliko med žito. List „Štajerec“ naznanja se kot podjetje spodnještajarskih trgovcev in obrtnikov ter se posebno hoče ta umazani listič na tak način spravljati med ljudstvo, da ga naj nemški in nemškutarski trgovci spokupijo po tisoče in tisoče zato, da istega brezplačno delijo med ljudi, ki pri njih kupujejo, ali pa jim v ta umazani listič zavijajo kupljeno blago, tako, da bi blago, katerega obesimo slovenskim kupovalcem, s tem smrdljivim in nesnažnim listom okužili.

Pozivljamo torej slovenske rodoljube v vseh krajih, da pazijo, kateri so tisti trgovci, ki ta listič na tak način trosijo med ljudstvo. Imena teh trgovcev se naj potem naznanijo kakemu političnemu društvu ali pa slovenskim časnikom v to svrhu, da se imena istih razglasijo, da bode slovenski narod vedel, kdo so nemškutarski agitatorji in ščuvalci ter da se bode takih ljudi in njihovih trgovin vedno izogibal.

Celjske in štajarske novice.

(Procesija dan sv. Reš. Telesa.) Ob ugodnem vremenu se je vršila letošnja Telova procesija v Celju kaj lepo. Procesijo je vodil po običajnih potih mil. g. opat Ogradi ob asistenci vseh domačih duhovnikov in č. oo. kapucinov ter misijonarjev. Razven navadne udeležbe raznih korporacij in šolske mladeži, spremljal je procesijo vojaški oddelek domačega pešpolka. — V nedeljo je bila prijavljena procesija pri sv. Jožefu.

(Nemški Celjani so stopili v obstrukcijo zoper katoliško vero.) Prvikrat se je vršila letos Telova procesija brez nemškega meščanstva. Niti mestni zastop, niti obrtna zadruga ni poslala običajnih zastopnikov. Tudi nemških meščanov ni bilo videti v procesiji. Mesto vseh teh pa so bili menda policaji v pikelhaubah. Igrala je nemška mestna godba, ki se je našemila s hrastovim listjem, a uniforme ni oblekla. Odlikovali pa so se tudi prvič z „Bismarckmaršom“ med procesijo. Ako je to merodajnim oblastim prav, mi se ne bomo razburjali.

(Razloček med slovenskimi in nemškimi šolami v Celju) se nam je kazal drastično pri procesiji na Telovo. Deklice in dečki nemških šol so se neprenehoma glasno pogovarjali, a še več, ko je na cesarja Jožefa trgu vojaštvo sv. Rešnjemu Telesu na počast sprožilo strel, so posebno deklice nemške ljudske šole prasnile v glasen smeh. Učenci slovenske ljudske šole istotako deklice slovenske šole pa so se prešinjeni z npravnim čutom, lepo tiho, mirno in spodobno obnašali, kar je na gledalce prijetno vplivalo in poviševalo slovesnost. Znano in očitno je, da se mladina v slovenskih šolah lepše vzgojuje, nego v nemških.

(Prešernova akademija.) Na stotine Prešernovih častilk in častilcev se je zbralo preteklo nedeljo zvečer v celjskem „Narodnem domu“. Narodna godba, deklamatorica, pevci in tamburaši vsi so se izborno odlikovali. Hvala o tem večeru je splošna. Natančno poročilo prinesemo prihodnjič.

(„Stolz wie der Spanier“ — je naš magistrat), dasiravno je beračija spred in zad. Nadutost in ošabnost je slaba lastnost, ki vedno več škoduje, kakor koristi in o tem se morajo prepričati tudi celjski reveži. Ob otvoritvi trgovine železa „Merkur“ podaril je gosp. Peter Majdič 200 kron za celjske mestne reveže in 200 kron za reveže celjske okolice. Župan Stiger je to hvaležno potrdil. A Stiger obrača, Rakusch je to hvaležno potrdil. A Stiger obrača, Rakusch pa obrne. V svoji modrosti rekli so na rotovžu, da celjski reveži ne potrebujejo 200 kron in jih vrnili darovatelju. Nam ni znano, če je tako postopanje dovoljeno, in če je — je velika hiba to, ker ravno v Celju se ne manjka prosjakov; če pa ni dovoljeno tako ravnanje — se pa vidi, kaj dela strast in zaslepljenost. Ker je dobil Rakusch konkurenco, pa naj reveži ne dobijo darila, da ne bodo mislili, da so Slovenci vendar usmiljenejši in plemenitejši ljudje, kakor pa Rakusch, Radakovits in razni drugi uskok. No, naj le besne, saj se bodo kmalu še penili, ker konkurenca se bliža že tudi v drugih strokah.

(Slaba vest!) Celjski nemškutarji so že drugič naprosili svojega poslanca Pommerja, da je v državnem zboru branil z raznimi lažmi celjske tolovaje pri lanskim slavnostim. Znano je, da je Pommer slab zgodovinar, še slabši geograf, a kar je nakvasil v teh dveh interpelacijah, daje mu spričevalo, da ga nikdo ne more doseči v tej stroki, kajti laže in prevrača, kakor bi orehe tolkel. Slovenskima poslancema zamerja, da sta podpisala svojo interpelacijo, češ, da nista bila pri izgredivih prisotna. Pommerjevo interpelacijo pa so podpisali celó „možje“, kateri niti ne vedo, kje je to naše preklicano Celje.

(Duhovniške premembe.) Provizorjem v Šmartnem pri Slov. Gradcu je imenovan ondotni kaplan č. g. Mihael Šket. Razpisana je nadžupnija v Šmartnem pri Slov. Gradcu do 15. julija t. l.

(Novomašniki.) Dne 20. t. m. sprejmejo mašništvo naslednji gg. mariborske bogoslovnice: Adlesnik Franc iz Ljubljane, Planinc Franc iz Podrude ter tretjeletniki: Bosina Franc iz Dobove, Florjančič iz Studenic, Goričan iz St. Lovrenca na Drav. polju, Jager Avgust iz St. Jakoba v Slov. goricah, Kooiper Ivan od Vel. Nedelje, Kosi Jakob od Sv. Križa pri Ljutomeru, Slavič Matija iz Ljutomera in Spindler Franc od Vel. Nedelje.

(Izpraznene učiteljske službe.) Popolniti so pri Sv. Barbari, Vurbergu, St. Lovrencu in St. Janžu na Drav. polju in v Dornavi po edna, na Ptujski gori dve učiteljski službi; nadalje služba nadučitelja pri Novi cerkvi; vse te službe so v ptujskem okraju. V rogaškem okraju so izpraznene učiteljske službe v Kostivnici, pri Sv. Križu tik Slatine in v Žetalah. V ormoškem okraju je popolniti služba učitelja pri Vsih svetnikih. Učiteljska služba pri Sv. Križu pri Slatini je v drugem, vse ostale službe so v tretjem pla-

čilnem razredu. Prošnje je vlagati pri pristojnih krajnih šolskih svetih do 7. julija t. l. V celjskem okraju so naslednje službe učiteljev oziroma učitelje popolniti: v Svetini služba učitelja voditelja (2. plačini razred), na petrazrednici v Hrastniku (2. plač. raz.) in na dvorazrednici pri Sv. Marjeti v Rimskih toplicah po ena služba učitelja, oziroma učiteljice, ravno tako na dvorazrednicah pri Sv. Jederti nad Laškom in pri Sv. Lovrencu nad Prožinom. — Prošnje je vlagati do 15. julija t. l. pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

(Velik političen shod) vrši se prihodnjo nedeljo, dne 24. t. m. v Žalcu. Priprave za ta shod kažejo, da bode eden največjih letošnjih shodov. Obljubili so govoriti že štirje poslanci in več drugih govornikov.

(Iz Šmartna na Paki) dobili smo popravek, v katerem županstvo zatrjuje, da uraduje v obeh deželnih jezikih. Dopis pa ni popravek, temveč napad na tretjo osebo v Šoštanju, katera z našo notico ni v nobeni zvezi, vlad česar tudi popravka doslovno ne objavimo.

(Učiteljsko društvo za gornjegrajski okraj) je sklenilo v svoji predzadnji seji proslaviti v Mozirju 100letnico A. M. Slomškega. Pri isti seji so se tudi sprejele sledeče resolucije: 1. Učiteljsko društvo za gornjegrajski okraj sedaj še ne izstopi iz „Lehrerbunda“, stori pred ta korak, kako hitro bodo ostala spodnještajarska društva za to. 2. Naj se deluje na to, da se pod okriljem „Zaveze jugoslovanskih učiteljskih društev“ združijo vsa spodnještajarska učiteljska društva v deželno društvo, katero naj v stanovskem in šolskem interesu solidarno postopa z deželnim društvom za nemško učiteljstvo. Načelnik našega društva naj glede druge resolucije naprosi celjsko učiteljsko društvo, da isto vzame vso akcijo v roke.

(Umrli je) dne 14. t. m. v Šmartnem pri Slov. Gradcu nadžupnik č. g. dr. Šuc. Pokojni je bil zelo delaven rodoljub, svoječasno tudi deželni poslanec. Blag mu spomin!

(Zgubila se je) kmečka deklica Neža Janžekovič od Št. Lovrenca v Slov. goricah. Stara je sicer že 24 let, a zaradi bolezni zelo slabotna. Izroči se naj staršem, ki bodo vse stroške poravnali.

(Od Sv. Jošta na Kozjaku) se nam piše: Po poštni nakaznici pošljem denarno svotico z naslovom „tiskarni družbe sv. Mohorja v Celovcu“. Dobrnska poštna upraviteljica, trda Nemka, pa piše na poštno-prejemnem listu „Tiskarni (?) Cilli“ in samo nemški pečat četudi je dobrnska občina že davno vložila petico za slovenski jezik. Tej Nemki je torej Celovec = Cilli in beseda tiskarna = družba sv. Mohorja. Četudi se pritožbe množijo zaradi takega zmedenega ura dovanja, vendar je graško poštno ravnateljstvo na vse to gluho in slepo. Proč od Gradca, ki noče poznati naših teženj!

(Utonil je skoraj) dne 10. t. m. v Soči v Rigoncih pri Brežicah Mihael Pavlija, hlapec pri Janezu Ogorelcu. Kopal se je in najbrž ga je krč prijel, da je nakrat zginil pod vodo. Ležal je četrt ure v vodi preden so ga našli in izvlekli iz vode. Začeli so ga dobro drgniti po udih in čez četrt ure začel je zopet po redko dihati, potem je bil 24 ur popolnoma nezavesten v strašnih mukah, zdaj je zopet zdrav ali o tem neče nič slišati, da bi se bil kopal.

(Nevihita in požar.) Dne 14. rožnika t. l. je v silni nevihti treščilo v gospodarsko poslopje Petra Breznika v Mariboru. Poslopje je zgorelo do ozidja. Škode je nad 12.000 kron, tudi v okolici je blisek užgal več poslopij.

(Birna v šmarnskem okraju.) V šmarnski dekaniji so se vršile, oziroma se vrše birne: dne 16. v Ponikvi, dne 17. v Št. Jurju ob juž. žel., dne 18. v Dramljah, dne 19. v Kalobju, dne 20. v Slivnici, dne 21. pri Sv. Štefanu, dne 22. v Zibiki, dne 23. na Sladki gori, dne 24. v Šmarju in dne 25. v Št. Vidu pri Ponikvi.

(Hrbet si je zlomil) v Zagorju pri Pilštanju krovec Znojč, ki je padel tako nesrečno raz neke strehe.

(Zrelotni izpiti) na mariborskem moškem učiteljskem se začnejo dne 21. t. m., na gimnaziji in na ženskem učiteljskem pa dne 25. t. m. Najprvo so ustni izpiti.

(V kopališče rogaška Slatina) dospelo je do 12. t. m. 286 strank s 379 osebami.

(Načelnikom mariborskega okrajnega zastopa) je izvoljen dr. Schmiderer, njegovim namestnikom pa Bankalari. Nemci čutijo, da je to zadnja perijoda njihovega gospodarstva v okrajnem zastopu.

(Velikega orla) je ustrelil nek kmečki fant blizu gradu v Podčetrtku. Nenavadna ptica je imela znamenito vrednost, ker je merila z razpetima perutnicama tri in pol metre. Srečen „lovec“ pa je orlu perutnici odrezal ter jih dal sosedom, orla pa je s svojimi prijatelji — poju žinal. Sedaj pa je „lovca“ povabilo sodišče na odgovor.

(Strele) je udarila dne 14. t. m. na Tržaški cesti pri Mariboru v gospodarsko poslopje Petra Wressnika ter je isto popolnoma pogorelo. Škode je do 8000 gld.

(Starinske izkopnine) je zopet našel izkopalec starin g. Vnuk v Hajdinju pri Ptuj. Razkril je pod neko njivo dve veliki poslopji, dolgi 22 m. Tla so v mozaiku, precej dobro ohranjena, pa tudi na stenah so različne slike. Vrhutega so našli na tem mestu svetilke, posodo itd. Večino najdenih stvari so prenesli v Ptuj v ondotni muzej.

(Obsojeni ropar) Mariborsko porotno sodišče je obsodilo 30letnega Jurija Doberškega iz Makol v sedemletno težko ječo, ker je lansko poletje oropal v Cirkovcah 70letnega Boštjana Frangeša za 4 gld.

(Bralno društvo „Naprej“ pri Sv. Barbari v Halozah) priredi 24. t. m. izlet v Pestike. Zjutraj ob 10. uri je sv. maša pri Št. Janžu, potem pa prosta zabava pri „Čaputu“. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Nemški volkovi v Št. Ilju) Na štirirazredni šoli v Št. Ilju ob slov. nemški meji je razpisano mesto učitelja s pristavkom, da mora biti prosilec nemške narodnosti, a mora znati slovenski. Gotovo je, da dobi to službo kak zagrižen slovenski odpadnik ali pa Nemeč, ki bode lomil le za silo slovenščino. Za slovensko deco odločajo nemške učitelje, da jih vzgoje za nemštvo in za ostudno narodno izdajstvo. Slovenci v Št. Ilju protestujte pri namestništvu in deželnem šolskem svetu zoper nepostavni razpis ter se organizujte, da dobite v prihodnjih volitvah občinski odbor in dosledno tudi krajni šolski svet nazaj v svoje roke! Slovenska učiteljska društva, pritožite se tudi vi zoper take nepostavne razpise!

(Sv. Jurij ob Ščavnici). Prostovoljno gasilno društvo pri Sv. Jurju ob Ščavnici priredi v nedeljo, dne 24. junija t. l. v gostilni gosp. Lasbaherja v Seliščih tombolo. Odbor je stem, da priredi tombolo v Seliščih, ustregel želji sosednih gasilnih društev in pričakuje zategadelj prav obilen obisk. Približajmo se bratsko! Z združenimi močmi! Začetek ob 4. uri popoldne. V slučaju slabega vremena dne 24. junija, priredi se tombola dne 29. junija t. l. odbor.

(V kadetni šoli v Strassu) se bo poučevalo tudi v slovenščini. Kjer je to edina kadetna šola, kjer se daje našemu jeziku pravica, opozarjamo na njo vse Slovence, ki nameravajo dati svoje sinove v vojaške zavode.

(Šolski izleti po železnici) Obratni inspektorat južne železnice v Gradcu naznanja, da dovoljuje učencem vseh javnih šol pri skupnih izletih pod nadzorstvom učiteljstva polovično vožnjo vseh osebnih vlakov. To ugodnost uživa tudi spremljajoče učiteljstvo. Izleti se morajo vsaj 24 ur pred nastopom vožnje naznaniti končni postaji s pismeno izjavo šolskega vodstva.

Druge slovenske novice.

(Ljubljanski grad zopet kaznilnica.) Justično ministerstvo je nakazalo 12000 gld. za popravo ljubljanskega gradu, da se zopet priredi za kaznilnico. V novem justičnem poslopiju je namreč odmerjeno premalo prostora za jetnike. Res čudno, da so poslopja premajhna, še predno so zgotovljena!

(Za kranjske živinorejce) je dobil deželni odbor naročilo, da se je pri nakupovanju plemenskih bikov iz deželnih sredstev ozirati na domačo izrejo, ako so biki v čisti pasmi.

(Parna kurjava in parna kopelj v novi dekliški šoli pri sv. Jakobu v Ljubljani) je proračunjena na 16.340 K. Delo izvrši tврdka Brückner.

(Deželna meja med Kranjsko in Štajersko) v brežiškem in krškem okraju ni ponekod dogana, vlad tega se bo vršila dne 2. julija t. l. na licu mesta obravnava ter se postavijo mejniki.

(Velik požar.) Na Telovo je začelo goreti v vasi Drulovki pri Kranju. Vsled vetra zgorelo je v pol uri 11 hiš s kmetijskimi poslopji in nekaj živine. Zgorela je deloma tudi cerkev. Zažgali so otroci.

(Mestno kopališče v Kranju.) V Dolu tik Kranja se odpre te dni novo urejeno javno mestno kopališče.

(Nova pošta) se je odprla v Rečici v radovljiskem okraju na Gorenjskem.

(Strelne vaje pri Krškem) se vršijo letos od 15. julija do 12. avgusta. Dne 15. avgusta in naslednje dni pride k strelišču komisija, ki bo cenila in izplačala provzročene škode na polju in travnikih. Posestniki, ki imajo kaj odškodnine tirjati, zglasiti se morajo pri dotični komisiji.

(Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem) je imelo dne 7. t. m. svoj ednajsti občni zbor v dvorani rokodskih pomočnikov v Celovcu. Izvolil se je večinoma stari odbor. Kar je lahko posebno tolažilno za koroške Slovence, je dejstvo, da je imelo društvo v pretečenem letu 509 gld. 84 kr. dohodkov. Katero štaj. polit. društvo zamore izkazati toliko dohodkov! Premalomarni smo, ker mislimo, da ni nevarnosti.

(Okrajnim zdravnikom v Tolminu) je imenovan dr. Avg. Gregorich.

(Tržaški Slovenci še v cerkvi nimajo pravice.) Na Telovo so se primerile pri Sv. Jakobu v Trstu velike demonstracije. V tej cerkvi imajo Slovenci shranjeno blagoslovljeno zastavo sv. Cirila in Metoda. Župnik Hrovatin, ki je pristaš laških Židov, ni pustil Slovincem nesti njihove zastave v procesiji. Na to vest se je zbralo pred cerkvijo nad 4000 Slovencev in Slovenk, ki so sprejeli procesijo s klici: „Proč s Hrovatinom! Proč z Židi! Škandal! Vsi v pravoslavje! Nesimo svojo zastavo v pravoslavno cerkev!“ Nobeden se ni odkril, šopke in sveče so pometali po tleh. Policija je aretovala pet Slovencev, župnika Hrovatina so morali spremljati redarji. Nasledke tega izzivanja tržaških Slovencev naj si pristojne oblasti same sebi pripišejo!

(Slovenski janičarji v Trstu.) Nekateri lahoni slovenske narodnosti v Trstu, med njimi več duhovnikov rujejo proti tržaškemu škofu. Razvili so proti njemu in Slovincem hudo gonjo, da bi odpravili iz cerkva slovensko molitev, slovenske pridige, slovenske bratovščine, slovenske cerkvene zastave, slovensko cerkveno petje itd., zato kličejo na pomoč tržaški magistrat, Herodeževo društvo „Lega nazionale“ in sorazni list „Piccolo“. Poturica je hujša od Turka, nemškutar hujši od Nemca, a lahon zlobnejši od Laha.

(Zloglasno italijansko društvo „Lega nazionale“) namerava v popolnoma hrvatski vasi v Sošicah v Istri ustanoviti za hrvatsko deco italijansko ljudsko šolo, toda zavedni ondotni kmetje so se odločno uprli njegovi nakani, ker spoznavajo, da se v italijanskih šolah duši ljubezen do hrvatskega naroda in da se v njih vzgojujejo izdajice in odpadniki. Kdor za tuje prime, izgubi svoje. Kdor se svojega drži, ne izgubi ničesar vse živne dni!

(Mažarski napad na slovansko škofijo) Ker mestni župnik v Rski g. Kukanič ni dovolil šolski mladini peti v cerkvi mažarske himne, uporabljajo Mažarito priložnost, da bi naj se Reka izločila iz senjske škofije ter se podredila kateri mažarski škofiji ali pa se naj ustanovi za Reko in okolico posebna škofija. Mažarski list „Magyarország“ poroča, da je baje minister Wlasics že začel s primasom razpravljati v tej zadevi, in da se Rim ne bode temu cepljenju senjske škofije protivil. Krasne razmere!

(Bilanca družbe sv. Cirila in Metoda) za isto znaša v letu 1899 dohodkov 11.867 gld. 04 kr., stroškov 10.968 gld. 84 kr., torej prebitka

898 gld. 20 kr. To društvo je popolnoma enako slovenski družbi sv. Cirila in Metoda ono ustanovila šole za hrvatsko dečo v takih krajih v Istri, kjer so doslej lahoni silili hrvatske otroke v italijanske šole.

Dopisi.

Iz Rimskih toplic. Kakor je znano, so nedavno prišli ognjegasci iz Laškega trga, sami nemškutarji, v Rimske toplice, dražiti slovensko ljudstvo s svojim „hajljanjem“ in podivjanim petjem nemških pesmi; toda vsaka pesem ima svoj konec. Razžaljeni slovenski fantje iz okolice se nemirneže siloma razgnali, da so se v sramotnem begu razkropili na vse strani. Najhujša pa je resnica, da so seboj pripeljali učence nemške šole v Laškem trgu, ki so jim pomagali „hajlati“, da so se od njih učili zasramovati Slovence po pregovoru: „Kakor stari delajo, tako se mladiči učé.“ Ti predrzni paglavci so v topliskem bazenu lovili ribe zlatice ter trgali cvetice v parku in počenjali vsakojake nebrzdane razposajenosti. Takšne so naše nemške šole, njihovi učenci smejo vse počenjati in se celo vdeleževati bujskajočih izletov, ne da bi oblasti učitelstvo na odgovor klicale. V šolah jih napajajo nemški učitelji s strupom sovraštva do vsega, kar je slovensko. Ti paglavci se bodo razvili v neukrošene janičarje, ki bodo ugonabljali slovenstvo in se potegovali za nemštvo, ki bodo v neizogibnih narodnostnih bojih stali v sovražnem taboru Slovinci v Laškem trgu so v svoji znani zaspanosti krivi, da niso znali zabraniti ustanovitve nemške šole ali vsaj njeno razširjenje. Ko liko slovenskih staršev pač pošilja v nje svoje otroke, da se v njih ne samo potujčijo, temveč se celo vzgajajo v sovražnike svojega rodu! Voliti z nasprotniki, podpirati tuje trgovine in obrt, pošiljati otroke v nemške šole, se pravi slovenstvu zadržavati vrv krog vratu; in vendar dela tako mnogo zaslepljenih Slovencev — nemškutarjev.

Od Spodnjih Haloz. Kakor znano, podelila se je začetkom tekočega leta Haložanom, ki jih je trtna uš spravila v zadnjih letih v skrajno bedo, milostna državna podpora v znesku 60000 K, kateri denar se ima po zaslišanju poznavalcev kraja in njegovih razmer primerno razdeliti med ondotno prebivalstvo. V svrhu, da bi si visoko ministerstvo za poljedelstvo dobilo naknadno verodostojno potrdilo o istinitosti bednega stanja v omenjenem kraju, blagovolilo je minuli mesec odposlati dvornega svetovalca g. Macha na lice mesta, da si tako „in persona“ ogleda opustošene vinograde ter da se/seznani z gospodarskimi in narodnostnimi razmerami haložkega ljudstva.

Na podlagi njegovega poročila bi se morda pozneje poskrbelo za nadaljno pomoč naši revščini. G. Mach je prišel torej na državno naročilo in izvestno z najboljšim namenom k nam. Ali kako prebrisano zvito so mu umeli vreči peska v oči nam naklonjeni ptujski Nemci (!) ki imajo tukaj svoje vinograde, to bode v nastopnih vrstah povedano.

V Haloze je dospel g. Mach dne 27. maja. Njegov prihod so pravočasno izvedeli gori imenovan ptujski poštenjakoviči. Žrtvovali so ves trud, a tudi blago, namreč jedila in pijačo, hoteč tako g. dvor. svetniku podati jasni dokaz svoje največje udanosti in uslužnosti. A še večjo uslugo hoteli so tem potom storiti haložkemu prebivalstvu.

Takoj prvi dan pridružila sta se g. Machu, kot vodji na težavnem potu gg. Wäbmer in Perko — naslednji dan slovita brata Franc in Jožef Leskoschegg, in ti gospodje so zdaj sprevaljali g. Macha, tekmujoči v svojem gostoljubnem in uslužnem stremljenju, zgolj po svojih, seve najbolj obdelanih vinogradih in zapeljivo v se vabečih vinskih kletih. Slavnostno skupno kosilo priredili so g. Ornig, ki se samo ob sebi umevno, niso pustili blamirati po svojih drugovih. Kdor prvači v enem, mora prvačiti i v drugem oziru. Družbo že omenjenih gospodov so še pomnožili sledeči udje: Fürst, Osterberger, Skrabar in Stroh-mayer, kateri so tudi participirali pri misiji kot vodje.

Ta kremenito značajna in pravicoljubna družba spremljala je g. Macha in ga vodila tako preračunjeno zvito, da je njegov pogled prodrl

povsod drugam, le tja ne, kamor bi bil moral, svest si svoje naloge. Slavili so pravzaprav svoj bakhanal; kajti popivalo se je gotovo nezmerno. Dokaz o temu dejstvu je podala družba sama po svojem spodtikljivem vedenju v Leskovcu.

Nič čudnega ni, da je družba Haložane, ki jih je slučajno ali nameroma dobila pred oči, ogovarjala le v nemškem jeziku. Topasta nepremišljenost je bila, da so ogovornici tudi nemško odgovarjali, ne sluteč iz daleka kam pes taco moli. Bedasta napaka našega ljudstva je v obče, da si šteje v posebno čast, ako more v odgovor sklatiti par nemških besed.

Žal, da sta bila v družbi še dva (a tukaj brez imena!) gospoda naše narodnosti, ki sta enkrat menda zapila svoj narodni ponos, ali pa ju je preslepil preveliki pomp družbe.

Končni rezultat vse označene tragikomedije je, da je g. Mach dobil čisto napačne nazore o dejanskih razmerah v Halozah; kajti drastično v oči bijoče bede med ljudstvom njegove oči niso zrlle. Njegovi vodje umeli so mu jih zastrti z neprodarno meglo, ki je izpuhtevala iz njih možgan napojenih z vinskimi duhovi in bogvé kakimi plini. Dosegli so kar so želeli. Storili so to, dobro si v svesti, da jim je mnogo lažje in za malo mezdo dobiti delancev v svoje vinograde, ako prikrijejo bedo ljudstva in onemogočijo daljno podporo. Živeti se mora, a zato je treba sredstev; ubogi Haložan je prisiljen udati se vsaki zahtevi svojega delodajalca. V borne viničarske kočice naj bi bil šel g. Mach pogledat, ond bi videl in potem spoznal, kaj je revščina — naj bi bil navzoč tudi pri siromašnem kosilu.

A tudi o jezikovnih razmerah je sedaj gospod dvorni svetnik docela krivo poučen. Kako li mu je možno zdaj drugače misliti, kakor da bivajo po haložkih gorica izključno Nemci; saj je govorilo vseprek nemško.

Označena misija ptujskih Nemcev zasluži, da jim izrečemo svoje popolno ogorčenje, svoje obžalovanje in istega ne pridržimo tudi onima gospodom, ki sta tedaj enkrat zatajila svoj ponos, svojo čast in ugled. Zdrav razum je najboljši voditelj — pa srca. Onim gospodom pa se za morebitno drugo, na enaki nizkotni način storjeno uslugo že naprej gorko zahvaljujemo. Toliko, da vemo pri čem smo! Basta!

Politični pregled.

(Državni položaj.) Misel o razpustitvi državne zbornice je vlada baje popolnoma opustila ter si le hoče s § 14 pomagati, dokler se ne pomi rijo duhovi. Izvrševalni odbor mladočeske stranke je imel v Pragi v navzočnosti ministra dr. Rezeka posvetovanje. Tudi načelniki nemških strank so se sešli na Dunaju. V obeh taborih je bilo posvetovanje o vladnih jezikovnih načrtih, s katerimi ni nobena stranka zadovoljna.

(Nemški mestni zastop v Olumucu na Moravskem) zanemarlja češko šolstvo na vse pretege; zato namerava ondotni knezonadškof dr. Kohn ustanoviti več čeških ljudskih in meščanskih šol ter izročiti ponk šolskim bratom.

(Važnost češke obstrukcije.) Najbolj razširjeni ogrski list „Budapesti Hirap“ pravi, da bi bila česka hegemonija za Avstrijo in Ogrsko mogočen jez proti Nemčiji. Čehi sicer z obstrukcijo ne nameravajo doseči hegemonije, temveč le ednakopravnost; vključ temu smatrajo Ogrski češko obstrukcijo za jako važno politično akcijo.

(Čehi in Slovaki.) V lipovskem Sv. Martinu izhajajoči slovaški tednik „Slovenske Listy“, ki goji združenje Slovakov s Čehi, poroča, da je bil profesor Kalab, govoreč o kulturnem položaju Slovakov, rekel: „Čehi rabijo Slovake, a Slovaki Čeha. Od Krkonoških gor do Tatire živi le eden narod. Čehoslovani; ker smo mi eden narod, naj bode naša kulturna skupna.“

(Ogrski parlament) se preloži do 2. oktobra t. l., ker bo baje cesar določil kvoto za celo leto.

(Mažarska prosveta.) Ogrski naučni minister dr. Vlasič je odredil ustanoviti v 1000 občinah ljudske knjižnice na državne troške. Seveda bodo te zgolj mažarske, ter se porabi v to svrhu najbrže tudi „Slovaški Matice“ ugrabljeno premoženje.

(Poštna zveza med Avstrijo in Črnogoro) je zopet obnovljena, ki se je bila vsled nekega nesporazumljenja pretrgala. Črnogorske poštna

nakaznice izplačujejo se v Avstriji brez zadržkov, kakor nekdanj.

(Upor zavoljo desetine) je nastal med kmeti na Bulgarskem v vasi Durankulak. Nad upornike so poslali skadrono konjikov. Dva častnika sta ustreljena, a 30 kmetov je ranjenih. Za okraje Varna in Šumla se je proglasilo obsedno stanje.

(Katera zaveznica je Avstriji koristnejša?) Od 1. januarja 1899 do 1. maja 1900 podelila je ruska vlada samo v guberniji Lublin 310 avstrijskim podložnikom rusko državljanstvo. Kakšna razlika med Nemčijo in Rusijo! Dočim Pruska izganja Avstrijce samo za to, da bi jih ne trebalo sprejeti v državljansko zvezo, še Rusija celo vabi od nas izseljence ter jih proglašja po kratkem bivanju svojim državljanom.

(Perzijski šah) je prispel pretečeni teden v spremstvu 100 oseb v Frankobrod. Ker šah ne mara hitre voznje, mora njegov vlak polagoma voziti.

(Slovinci v Ameriki.) Nek v Ameriki bivajoči Slovenec je preračunal, da se nahaja vseh Slovencev v Zedinjenih državah okoli 90 tisoč, ki pa so z malimi izjemami le delavci. To dejstvo dovolj kaže, kako bridka vloga nam je prisojena pod vladajočim zistemom.

(Nemiri na Kitajskem.) Vstasi dobivajo vedno več moči. Mesto Peking so obkolili ter pretrgali vsako zvezo z mestom na zunaj. Napravili so si nasipe, izza katerih so nastavili topove na angleško in ameriško poslanstvo. Druga vest celo poroča, da so zažgali japonsko poslanstvo ter nekega poslanika ubili. Vlada je v velikih skrbih. Cesarica je baje pripravljena izročiti državo v varstvo Rusiji pred ostalimi velesilami. In res se tudi pomiče rusko vojaštvo od vseh strani proti notranjosti.

(Vojna v Afriki.) Prehitro so triumfovali Angleži o koncu vojne, hrustati jim je še trde orehe. Dne 12. t. m. bojevale so se angleške čete celi dan z generalom Botha blizu Pretorije; dasi so se končno morali Buri zaradi manjšine umakniti, zadali so Angležem znatnih izgub. Dne 19. in 11. t. m. bili so se boji za Wakkerstrom, Angleži so zgubili 28 mož in dva častnika, 126 mož in šest častnikov pa je bilo ranjenih. Dne 13 t. m. so se vršile južno od Pretorije večje bitke, v katerih so bili Angleži premagani. Podrobnosti še niso znane. Pri Bloemfonteinu je ujel buraki poveljnik De Wet cel bataljon angleškega polka ter dve kompaniji londonskih prostovoljcev. Buri v okraju Volke-rust so se dne 15. t. m. udali.

Razne stvari.

(Letošnje velike vojaške vaje) se začnejo dne 1. septembra. V Galiciji se udeležita manevrov dva voja; ednemu teh bo zapovedoval nadvojvoda Fran Ferdinand.

(Pekovski pomočnik — doktor filozofije.) Pretečeno sredo je bil na dunajski univerzi promoviran doktorjem modroslovja Čeh Kostantin Horna. Izučil se je pekarije ter služil štiri leta za pekovskega pomočnika. Ves svoj prosti čas je porabil za študije ter raa napravil izpite za gimnazije, sedaj pa za doktorat.

(Novo kopelj v Savi) je otvoril mestni magistrat v Zagrebu.

(Toča) je dne 14. rožnika uničila vso setev v okraju Udvarhely na Ogrskem.

(Za poroko — smrt.) V Budapešti dogodil se je dne 12. t. m. v neki ugledni meščanski hiši zelo žalosten slučaj. Nadporočnik Koloman Mike celovškega huzarskega polka se je zaročil s hčerko omenjene rodbine Barnabaš. Ker je ženin zbolel za srčno boleznijo, moral je zapustiti vojaško službo ter se je pripravil, da položi zrelostni izpit za gimnazije, da dobi civilno službo. Dne 11. t. m. hotel je delati izpit, a srce jelo mu je utripati in zdravniki so povedali, da so mu ure življenja štete. Zaročenca sta hotela vsekakor biti poročena. Toda ženina je še pripadal vojaštvu, a nevesta ni imela predpisane kavcije. Deklica je brzojavno prosila cesarja za dovoljenje; o polnoči je prišlo dovoljenje iz Dunaja, ob dveh popoldnih je bila poroka. Par minut po poroki zgrudil se je častnik ter izdihnil v naročju svoje mlade žene.

(Obesili so) v sredo, dne 13. t. m. v Zlovou v Galiciji morilca Hinko Dakova.

(Vročina v Londonu in Parizu) je bila dne 11. rožnika tolika, da je mnogo ljudi in konjev vsled solnčarice preminilo. Društva za varstvo živalij so oskrbela za konje slamnike.

Iz Etter-jevega sadnega soka,

(255) 20-1

ki se pripravlja iz naravnega
sadja, vsled tega prost vsake
kemične primese ter ga ni
smeti zamenjati z vsebino
„umetnega vina“, zamore si
vsakdo z malim trudom in
neznatnimi stroški napraviti
izvrstno, vzdržljivo se in
krepčilno

Dobiva se v Mokronogu pri Marji Sbili, v Galiciji pri Francu Senici, v Celju pa pri Jos. Pollanetzu.

sadno pijačo.

10 litrov sadnega soka, ki
se brez vsake druge pri-
mesi zmeša s 100 do 130
litri navadne vode, daje po
naravnem vrenju 110 do 140
litrov čistega, čistega,
okrepčujočega

sadnega vina.

Loterijske številke.

Trst dne 16. junija 1900: 49, 28, 56, 8, 52.
Linc „ „ „ 87, 11, 3, 4, 63.

Spretna prodajalka

v primerni starosti išče posla v specerijski ali mešani
trgovini. — Sprejela bi tudi malo, dobro epeljeno
gostilno na račun. — Naslov pove upravnistvo
(256) 2-1 „Domovine“.

Služba okrožnega zdravnika

(260) 3-1

v Kozjem

je prazna in se takoj lahko nastopi. Stalna plača
2000 kron in potreba je da ima lastno lekarno.
Znanje slovenskega jezika ali vsaj jugoslovan-
skega je neobhodno potrebno. Prošnje naj se
pošljejo zdravstvenemu okrož. odboru v Kozjem.

Dobro ohranjen GLASOVIR

se radi selitve proda pod zelo ugodnimi pogoji.

Kje pove upravnistvo tega lista.

(258) 3-1

Kupiti želim

štacunsko opravo.

Kdor jo ima, naj to naznani upravnistvu
„Domovine“ ali meni v Trbovlje.

(257) 2-1

Franc Dežman.

Pivovarna Žalec

priporoča

častiti duhovščini, plemenitašem, ve-
ljakom in slavnemu občinstvu svoje
(250) 10-1 izborna

cesarsko pivo.

Dobiva se po najnižji ceni samo
v steklenicah.

Naročila naj se blagovoltijo pošiljati na

— pivovarno v Žalcu

Savinjska dolina.

Razpis.

Malonedeljski krajni šolski svet naznanja,
da se bodo letos zaradi razširjenja šolskega
poslopa oddala tukaj po zmanjševalni dražbi
naslednja dela:

1. Zidarsko delo proračunjeno na 5.077 K 70 h.
2. Mizarsko delo proračunjeno na 1.608 K 16 h.
3. Pečarsko delo proračunjeno na 498 K — h.

Dotična zmanjševalna dražba bo dne
8. julija t. l. ob 3. uri popoldne v malonedeljski šoli.

Načrt, proračun in druga pojasnila se dobé
vsako nedeljo po rani maši v šoli Podjetni
obrtniki so vabljani, da pridejo v velikem šte-
vilu k dražbi.

Krajni šolski svet pri Mali Nedelji

dne 5. junija 1900.

(248) 2-2

Načelnik: Belšak.

Trije mizarski pomočniki

se takoj sprejmejo pri Jos. Repič-u, mizarski
mojster na Polzeli, Savinjska dolina.

(251) 3-2

Za sv. birmo

napravijo botri svojim birman-
cem največje veselje z dobrimi

fotografijami

katere mu ostanejo še v pozni
starosti najlepši in najdražji
spomin na mladost.

Za izvrševanje najlepših
fotografij se priporoča edini
narodni fotografski zavod

„Apolon“

(lastnik S. Magolič) v Celju
na Ljubljanski cesti v hiši
hotela pri „Kroni“; vhod
od strani, nasproti vojaške
bolnišnice.

Fotografuje se vsaki dan;
tudi ob nedeljah in praznikih
in pri vsakršnem vremenu
od 8. ure zjutraj do 8. ure
zvečer. — Istotam se izvr-
šujejo tudi najlepše in naj-
cenejše razglednice.

Z velespoštovanjem

S. Magolič, fotograf.

Proda se

težak voz (parizar) za
skoraj nov, potem kole-
selj nove mode iz jase-
novega lesa in pa star
koleselj, vse po nizki ceni. — Več se izve pri

(250) 2-2

J. Zaveršnik

Št. Peter, Savinjska dolina.

Najemnik ali natakár na račun

(252) 2-2

ki zna popolno slovenski in je soproga dobra
kuharica, prevzame lahko takoj vrlo idočo go-
stilno v živahnem slovenskem trgu na Spodnjem
Štajerskem — v najem. Ponudbe pod
„gostilna 100“ na upravnistvo tega lista.

Ženitna ponudba.

Odvetni v najboljši dobi, posestnik velike
nove hiše v ednem glavnih mest Dalmacije
in posestnik zemljišč, želi se ženiti z
gospodično od 25—30 let, ali mlado vdovo
brez otrok s 40—60 tisoč kron dote.

Stučajne ponudbe naj se pošiljajo uprav-
(242) 3-3 ništvu tega lista.

Kathreiner

je samo pravi v znanih

Kathreinerjevich zavojih!

Zatoraj nikoli v odprtih ali v drugih za preva-
ranje računajočih ponarejenih zavojih.

Kathreiner Kneippova sladna kava

je najokusnejša, kakor tudi edino zdrava in
zraven tega najcenejša primes k bobovi kavi.

Kathreiner Kneippova sladna kava

bode z veseljem in z vedno raztočem učinkom
v stotisoč družinah použita.

Kathreiner Kneippova sladna kava

je tam, kjer se zavoljo zdravja bobova kava
prepove, najboljši nadomestek.